



ת"פ 940/08 - מדינת ישראל נגד שגיא אודיז ניהול בע"מ, משה אודיז

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו ת"פ 940/08 מ.י. משרד התמ"ת המחלקה המשפטית-עו"ז נ' שגיא אודיז ניהול בע"מ ואח' הע"ז 43368-08-10 מדינת ישראל נ' אודיז ניהול מסעדות ובתי קפה בע"מ ואח' בפני כב' השופט דורי ספיבק

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י עו"ד דוד סלטון

נגד

הנאשמים: 1. שגיא אודיז ניהול בע"מ

2. משה אודיז

ע"י ב"כ עו"ד רון טורלטאוב

גזר דין

1. ביום 24.1.15 ניתנה הכרעת הדין בתיק זה, שבגידרה הורשעו שני הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בשני תיקים שהדין בהם אוחד.

החברה הנאשמת הפעילה מזנון בבניין גילמן שבאוניברסיטת תל-אביב. בהכרעת הדין היא הורשעה בכך שביום 4.11.02 העסיקה עובד זר מאוזבקיסטאן ללא היתר עבודה, ובלא שנערך לו ביטוח רפואי, וזאת בניגוד להוראות חוק עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין והבטחת תנאים הוגנים), התשנ"א-1991 (למען הסדר הטוב, נזכיר ששם החוק תוקן ביום 1.5.06). בנוסף, היא הורשעה בכך שביום 9.4.06 העסיקה במסעדה שהפעילה בנתניה שלושה עובדים זרים ללא היתר כדין. עוד נקבע שהשלושה הועסקו ללא חוזה עבודה, בלא שהוסדר עבורם ביטוח רפואי, ומבלי שנמסר להם פירוט שכרם, הכל בניגוד להוראות החוק.

הנאשם, שהיה בעת הרלוונטית בעליה של הנאשמת ומנהלה הפעיל, הורשע בשני המקרים בכך שהפר את חובתו כנושא משרה לפקח ולעשות כל שהיה ביכולתו לעשות כדי למנוע את ביצוע העבירות.

טענות המאשימה לעונש

עמוד 1



2. המאשימה עתרה למתחם ענישה שנע בין כפל הקנס המנהלי לבין 50% מהקנס המירבי לכל עבירה, דהיינו בין 58,400 ₪ ל- 116,800 ₪ לגבי כל עובד ועובד, כשהסכומים האלה צריכים לשיטתה להיות מוכפלים בארבע בהינתן שבסך הכל הורשעה החברה בהעסקת ארבע עובדים ללא היתר. לגבי הנאשם, עתרה המאשימה למתחם ענישה, הן במינימום והן במקסימום שלו, שהינו מחצית ממתחם הענישה המבוקש לגבי הנאשמת. לגבי קביעת הקנס בתוך המתחם, ציינה המאשימה שבמקרה שלפנינו לא הוכח במסגרת הטיעונים לעונש, שמתקיימות נסיבות חריגות שמצדיקות גזירת קנס הקרוב לרף התחתון. המאשימה ציינה שלשיטתה הנכון הוא לגזור קנס הקרוב יותר לרף העליון, ואולי להפחיתו במעט בשים לב לזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות.

ב"כ הנאשמים שם את הדגש בטיעוניהם בעיקר על מצבו הכלכלי של הנאשם. הוא ציין שהנאשם ואישתו נכנסו להליכי פשיטת רגל והוכרזו כפושטי רגל, במסגרת ההליכים מומש ביתם והם למעשה נותרו חסרי כל, מטפלים ב- 3 ילדים קטינים שנסמכים על שולחם. הוא הוסיף שהנאשם מרוויח היום משכורת חודשית של 5,000 ₪, וזאת בשים לב לעובדה שהוא אינו בעל מקצוע או השכלה מקצועית. אישתו משתכרת כ- 4,500 ₪, ובני הזוג מחויבים בתשלומים חודשיים לכונס הרשמי של 1,650 ₪, וכן הם נדרשים לשלם שכירות של כ- 4,000 ₪ בחודש, כך שהכסף שנותר להם ולילדיהם למחייה או מועט מאד. ב"כ המאשימים ביקש שיינתן משקל לקולא לשנים שחלפו מאז ביצוע העבירות, הראשונה בוצעה בשנת 2002 והשנייה בשנת 2006. עוד ציין שלמעט עברת מס אחת מאותה התקופה על רקע התמוטטות כלכלית, אין לבני הזוג הרשעות קודמות. נוכח כל האמור, הוא עתר לגזור קנס מינימלי של 1,000 ₪ עד 2,000 ₪, ואף אותו לפרוס פריסת תשלומים ארוכה.

מתחם ענישה אחד או מספר מתחמים?

3. הנאשמים הורשעו בשתי פרשיות העסקת עובדים זרים שונות, האחת שהתרחשה בשנת 2002 והשנייה מספר שנים מאוחר יותר, בשנת 2006. במקרה שכזה, דומה שנכון שהיה לקבוע שמדובר באירועים שונים ולקבוע שני מתחמי ענישה שונים (לדיון והסבר ראו: ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ (8.11.14), פסקה 17 לפסק הדין והאסמכתאות שם)). אלא שבמקרה שלפני הן ב"כ המאשימה והן הסניגור התייחסו בטיעוניהם לעונש לשני האירועים כמקשה אחת, ולא ביקשו שייקבע לכל אחד מהם מתחם ענישה נפרד. משכך, אנהג כך גם אני. אשר למשמעות העובדה שבסיכומם של דברים הנאשמים הואשמו בהעסקה ארבע עובדים זרים - בשני כתבי האישום - אל מול העובדה שמתחם הענישה אותו אקבע מתייחס ל"אירוע אחד", נקבע כך על ידי בית הדין הארצי בפרשת חדוות הורים:

"משמעות ההכרה במספר עבירות כ'אירוע אחד' אין משמעה כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול האירוע יוגבל בעונש המירבי בגין עבירה יחידה, אלא רק כי מתחם העונש ייקבע ביחס לשילוב העבירות ולא בהתייחס לכל אחת מהן בפני עצמה. משכך, הן בעת קביעת מתחם העונש ההולם והן בעת גזירת עונשה הספציפי של המשיבה - תילקח בחשבון העובדה כי הורשעה בשש עבירות של העסקת עובד זר שלא כדין".

מתחם הענישה



4. בפרשת חדוות הורים, שבה הורשעו הנאשמים בהעסקת שישה עובדים זרים ללא היתר, נקבע מתחם הענישה לחברה שהורשעה שם לבין 60,000 ₪ לבין 187,920 ₪, ואילו מתחם הענישה לנושא המשרה שם שהורשע בעבירות הנגזרות נקבע לרבע ממתחם העונש שנקבע לחברה, דהיינו בין 15,000 ₪ לבין 46,980 ₪. למדתי את השיקולים השונים עליהם הצביע בית הדין הארצי באותה פרשה לקביעת מתחם הקנס בנסיבות שם, הכל בהתאם לתיקון 113, ואני סבור שככלל הם נכונים וישימים אף למקרה שלפני, בנסיבות כאן (ראו והשוו גם: תפ (ת"א) 843-08 מדינת ישראל נ' ג'ולגוליה (תכנון ובניה) (19.12.14)).

5. עם זאת, במקרה שלפני אני רואה לנכון לקבוע מתחם ענישה נמוך יותר מזה שנקבע באותה פרשה, במיוחד לגבי הנאשם, וזאת משני טעמים:

הטעם הראשון הינו שבמקרה שלפני מדובר בהרשעה בהעסקת 4 עובדים זרים בלבד ללא היתר, לעומת 6 במקרה שנדון בפרשת חדוות הורים.

והטעם השני, והחשוב יותר, נעוץ במצבו הכלכלי של הנאשם. כאן המקום להדגיש שבעת קביעת מתחם של עונש מסוג קנס יש להתחשב, על פי סעיף 40 ח' לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (שהינו חלק מתיקון 113), לא רק בסוג העבירה שבוצעה, אלא במצבו הכלכלי של הנאשם, וזאת כבר בעת קביעת המתחם.

במקרה שלפני הגיעו הצדדים בתיק בשלב הטיעונים לעונש להסכמה דיונית (ראו עמ' 59 ש' 10 לפרוטוקול), לפיה כל כתבי הטענות ושאר המסמכים בתיק פשיטת רגל מס' 31911-05-10 יהיו לחלק מהראיות במסגרת הטיעונים לעונש. מעיון בתיק עולה שאכן הנאשם הוכרז כפושט רגל, מצבו הכלכלי הינו גרוע, ואך בקושי הוא מצליח לפרנס את עצמו ואת משפחתו, הכל כפי שפירט בפני בא כוחו המלומד. משכך, סבור אני שעובדה זו מצדיקה הנמכה הן של הרף העליון והן של הרף התחתון של עונש הקנס.

6. נוכח כל האמור, הריני לקבוע כי מתחם עונש הקנס עבור הנאשמת יהיה בין 40,000 ₪ ל- 125,000 ₪ ואילו מתחם הקנס לנושא המשרה הנאשם יהיה בין 4,000 ₪ ל- 12,000 ₪. בשים לב לזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות, ולהעדר שיקולים מיוחדים נוספים לקולא או לחומרא, הרי שלדעתי הנכון יהיה להעמיד את הקנס אותו אגזור באמצע המתחם לערך, הן לגבי החברה הנאשמת והן לגבי הנאשם.

7. משכך, אני משית על החברה נאשמת קנס בסך 80,000 ₪ ואילו על הנאשם הריני להשית קנס בסך 8,000 ₪. שני הקנסות ישולמו ב- 20 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.5.15.

כל אחד מהנאשמים יחתום על התחייבות שלא לעבור עבירה על חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, וזאת למשך 3 שנים, שאם לא כן יחוייב בקנס בסך של 100,000 ₪.

לבקשת הצדדים, גזר דין זה ניתן בהעדר הצדדים, והוא יישלח אליהם בדואר.

ניתן היום, כ"ב אדר תשע"ה, 13 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.

